

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ผู้วิจัยกำหนดวิธีการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้กิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

1.2 เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

2. ผู้ให้ข้อมูล

2.1 การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน เก็บข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 127 คน โรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ปีการศึกษา 2562 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2 การศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านป่าเต๊ะและโรงเรียนบ้านท่าน้ำเค็มใต้ และทำให้นักเรียนในโรงเรียนได้รับรางวัลนักเรียนต้นแบบ แบ่งเป็น ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 2 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 คน รวม 14 คน

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

3.2 แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

4. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมขยายผลโครงการสนองแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) โดยศึกษาจากหนังสือ งานวิจัย บทความจากหนังสือ วารสาร และข้อมูลการเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต

2) ศึกษาแนวความคิดนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่สถานศึกษา ตลอดจนแนวทางการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

3) ศึกษาหลักการ และขั้นการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า

4) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด จากนั้นนำแบบสอบถาม ที่สร้างเสร็จเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก หน้า 111) เพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้อง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบถามนั้นประเมินได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ประเมิน

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบถามนั้นประเมินได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ประเมิน

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบถามนั้นประเมินไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ประเมิน

5) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมา คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้จะต้องมีค่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความสอดคล้อง เหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558 : 177) ผลพบว่า แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่า แบบสอบถาม มีความสอดคล้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ (ภาคผนวก ค หน้า 157)

7) นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ไปเก็บข้อมูลจริงกับผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

4.2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมขยายผลโครงการสนองแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) โดยศึกษาจากหนังสืองานวิจัย บทความจากหนังสือ วารสาร และข้อมูลการเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต

2) ศึกษาแนวคิดการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่สถานศึกษา ตลอดจนแนวทางการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

3) ศึกษาหลักการ และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ จากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

4) สร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นในการพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่สร้างเสร็จเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5) นำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้จะต้องมีค่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความสอดคล้อง เหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558 : 177) ผลพบว่าแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่า แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น มีความสอดคล้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

6) นำแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นในการพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ไปเก็บข้อมูลจริงกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการและนักเรียนในโรงเรียนได้รับรางวัลนักเรียนต้นแบบซึ่งเป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านป่าเต๊ะ และโรงเรียนบ้านท่าน้ำเค็มใต้

7) สรุปผลการศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1) ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ไปยังผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน จำนวน 127 ฉบับ

2) รวบรวมแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1) ทำหนังสือจากโรงเรียนถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าเต๊ะ และโรงเรียนบ้านทำน้ำเค็มใต้ เพื่อขออนุญาตนัดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางในการบริหารจัดการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

2) ดำเนินการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการกับผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าเต๊ะ และโรงเรียนบ้านทำน้ำเค็มใต้ ส่วนครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ เริ่มจากผู้วิจัยแนะนำตนเองพร้อมระบุวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและ

สัมภาษณ์แนวทางในการบริหารจัดการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนจนสิ้นสุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของการดำเนินงานกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน มาทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าร้อยละจากนั้นนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย กำหนดการให้คะแนนและแปลความหมาย ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558 : 179)

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ/การดำเนินงานมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ/การดำเนินงานมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ/การดำเนินงานปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ/การดำเนินงานน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ/การดำเนินงานน้อยที่สุด

6.2 นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแบบพรรณนาความเรียง

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสร้างกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ฉบับร่าง

1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

2. ผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ด้านเนื้อหา ด้านการบริหารการศึกษา และด้านวิจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน รวมจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

3.1 ประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

3.2 แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู้ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

3.3 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินงาน กิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู้ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

4. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับกิจกรรมขยายผลโครงการสนองแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู้ครัวบ้าน” ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)

2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างประเด็นสนทนากลุ่มในประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความสอดคล้องของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู้ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

3) สร้างประเด็นสนทนากลุ่มในประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความสอดคล้องของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู้ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน เกี่ยวกับความคิดเห็นองค์ประกอบของกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย หลักการ เป้าหมาย แนวทางการจัดกิจกรรม วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผลกิจกรรม และบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง

4) นำประเด็นสนทนากลุ่ม เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ที่คำนวณได้ ต้องมีค่า 0.50 ขึ้นไป ผลพบว่า ประเด็นสนทนากลุ่ม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 แสดงว่าประเด็นสนทนากลุ่ม มีความสอดคล้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ (ภาคผนวก ค หน้า 158)

5) นำประเด็นสนทนากลุ่มมาปรับปรุงแก้ไข โดยปรับข้อความ ให้มีความกระชับ และครอบคลุมมากขึ้น จากนั้นนำไปดำเนินการจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

6) นำประเด็นสนทนากลุ่ม ไปดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู้ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

4.2 แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู้ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาองค์ประกอบหลักของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู้ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

2) ศึกษาหลักการ และขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า

3) นำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างเป็นแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จากนั้นนำแบบประเมินความเหมาะสมที่สร้างเสร็จเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4) นำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้จะต้องมีค่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความสอดคล้อง เหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ (มาเรียม นิลพันธุ์. 2558 : 177) ผลพบว่าแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่า เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรม ที่มีความสอดคล้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

5) นำแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ไปเก็บข้อมูลจริงกับผู้เชี่ยวชาญ และสรุปผลการประเมินกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

4.3 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินงาน กิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาองค์ประกอบหลักของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

2) ศึกษาเอกสารเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคู่มือการดำเนินงานจากหนังสือ ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษาหลักการ และขั้นการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า

3) นำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างเป็นแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินงาน กิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4) นำแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินงาน เสนอผู้เชี่ยวชาญ ชุดเดิม เพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยจะประเมินด้านองค์ประกอบทั่วไป และด้านโครงสร้างเนื้อหาของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

5) นำข้อเสนอแนะที่ได้นำมาปรับปรุงแก้ไขและคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้จะต้องมีค่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความสอดคล้อง สามารถนำไปใช้ได้ ผลพบว่า แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

การดำเนินงาน กิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู้ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่า เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

6) จัดทำเป็นแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินงานกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู้ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บข้อมูลจริงกับผู้เชี่ยวชาญและสรุปผลการวิจัยต่อไป

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการสร้างประเด็นสนทนากลุ่ม แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรม และแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินงานกิจกรรม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีวิธีการดังนี้

5.1 นำข้อที่ได้จากการสังเคราะห์ขั้นตอนที่ 1 คือ ชั้นศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน มาใช้ในการพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ฉบับร่าง ประกอบด้วย หลักการ เป้าหมาย แนวทางการจัดกิจกรรม วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผลกิจกรรม และบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง

5.2 การตรวจสอบและหาคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยนำกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ฉบับร่าง ที่สร้างขึ้น โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับผู้ทรงคุณวุฒิ ตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ทำหนังสือจากโรงเรียน เพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน มาร่วมการสนทนากลุ่ม
- 2) ดำเนินการสนทนากลุ่ม (focus Group) ในวันอาทิตย์ที่ 16 มิถุนายน 2562

เวลา 9.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหินโดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ คือ ประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) แบบประเมินความเหมาะสมกิจกรรมและแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินงานกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน โดย ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) โดยให้ผู้เข้าร่วมการสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับองค์ประกอบของกิจกรรม ประกอบด้วย หลักการ เป้าหมาย แนวทางการจัดกิจกรรม วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผลกิจกรรม และบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง

3) เมื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแสดงความคิดเห็นครบทุกประเด็นคำถาม ผู้วิจัยได้กล่าวขอบคุณพร้อมทั้งมอบของที่ระลึก สำหรับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และปิดการสนทนากลุ่ม

4) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล และจัดเตรียมข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินความเหมาะสมกิจกรรมและความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินงานกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำไปเทียบกับเกณฑ์ ตามความหมาย ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์. 2558 : 179)

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพ/ความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีคุณภาพ/ความเหมาะสมในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีคุณภาพ/ความเหมาะสมในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีคุณภาพ/ความเหมาะสมในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีคุณภาพ/ความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้กิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 10 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 158 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 158 คน โรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ปีการศึกษา 2562 รวมจำนวน 335 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 10 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเทียบตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 127 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 127 คน โรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ปีการศึกษา 2562 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมจำนวน 271 คน

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

3.1 กิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

3.2 แบบประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

4. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 แบบประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะอาชีพ องค์ประกอบของทักษะอาชีพตามแนวคิดของวิจารณ์ พานิช (2555 : 48-58) รัตนศรี พรหมใจรักษ์ (2555 : 8-9) ชนัดดา เทียนฤกษ์ (2558 : 13) จันทรพิชญ์ สุวรรณคร (2558 : 135) สรเดช เลิศวัฒนาวณิช (2560 : 56-57) ยุพยง วุฒวงศ์ (2561 : 164) กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว (2561 : 13) และกীরติ สุวรรณโณ (2562 : 39) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัดที่ใช้ประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน

2) ศึกษาองค์ประกอบหลักของกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ทั้ง 6 องค์ประกอบ คือ หลักการเป้าหมาย แนวทางการจัดกิจกรรม วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผลกิจกรรม และบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง

3) กำหนดโครงสร้างและตัวชี้วัดที่ใช้ประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน

4) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาประมวล เพื่อกำหนดโครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหาของแบบประเมินทักษะอาชีพ

5) สร้างแบบประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน 5 ด้าน ให้ครอบคลุมขอบข่าย คือ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ทักษะการจัดการ ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการทำงานร่วมกัน ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบคุณภาพ (Rubric) จำนวน 4 ระดับ ปรับใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนนตามแนวคิดของมาเรียม นิลพันธุ์ (2558 : 177)

4 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ

3 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง

2 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง

1 คะแนน หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติและหรือแสดงพฤติกรรมเลย

6) นำแบบประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน ที่สร้างเสร็จเสนอผู้เชี่ยวชาญ ชุดเดิม เพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยจะประเมินในประเด็นที่ต้องการวัดแต่ละองค์ประกอบและเกณฑ์การให้คะแนน โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบถามนั้นประเมินได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ประเมิน

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบถามนั้นประเมินได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ประเมิน

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบถามนั้นประเมินไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ประเมิน

7) นำข้อเสนอแนะที่ได้นำมาปรับปรุงแก้ไขและคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้จะต้องมีค่า 0.50 ขึ้นไป ผลพบว่า แบบประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่า เป็นแบบประเมินที่มีความสอดคล้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้เพื่อประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหินได้ (ภาคผนวก ค หน้า 159-160)

8) เก็บข้อมูลกับนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินนักเรียนหลังการดำเนินงานกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน เสร็จสิ้นลง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ครั้งนี้ ดำเนินการตามวงจรการบริหาร PDCA ดังนี้

4.1 การวางแผน (Plan) การกำหนดเป้าหมายการจัดกิจกรรม การกำหนดแผนงานวางแผนการทำงาน มอบหมายงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ เตรียมดำเนินการ กำหนดการจัดกิจกรรมเพื่อ

ส่งเสริมทักษะอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของชุมชนและตรงกับความต้องการของนักเรียน

4.2 การปฏิบัติ (Do) การดำเนินการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนตามแผนที่กำหนด ในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ (ทักษะอาชีพ) กิจกรรมชุมนุม และกิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงทุกระดับชั้น เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนเป็นต้นแบบถ่ายทอดความรู้เศรษฐกิจพอเพียงสู่ครอบครัวและชุมชน มี 6 กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมปลูกผักปลอดสารพิษ/พริกไทย/ผักสวนครัว กิจกรรมเลี้ยงปลาตุ๊ก กิจกรรมปลูกปาล์มน้ำมัน กิจกรรมเลี้ยงไก่ไข่ กิจกรรมส่งเสริมการออม และกิจกรรมยุวเกษตรกร

4.3 ขั้นตรวจสอบ (Check) เป็นการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

4.4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Act) เป็นการนำผลการจัดกิจกรรมมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ต่อไป

ตาราง 3 ปฏิทินการดำเนินงานการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ปีการศึกษา 2562

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ผู้ควบคุม
21-31 พ.ค. 2562	การวางแผน (Plan) 1. ประชุม ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน”	ผู้บริหาร นายอุดม คงมัยลิก
1 มิ.ย. 2562 - 31 มี.ค. 2563	การปฏิบัติ (Do) 1. ชี้แจงการดำเนินงานขยายผลการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน สู่อำเภอปฏิบัติ 2. ครูดำเนินการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่วัยบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนตามแผนที่กำหนด ในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กิจกรรมชุมนุม และกิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงทุกระดับชั้น	ผู้บริหาร คณะครูในโรงเรียน

ตาราง 3 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ผู้ควบคุม
1-31 มี.ค. 2563	ขั้นตรวจสอบ (Check) ตรวจสอบและประเมินผลการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน	ผู้บริหาร
1-31 มี.ค. 2563	ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Act) นำผลการจัดกิจกรรมมาใช้ปรับปรุงและพัฒนา กิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน	ผู้บริหาร

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน (S.D.) และเสนอค่าเป็นร้อยละ เพื่อสรุปผลตาราง โดยในการแปลความหมาย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.00 หมายถึง มีทักษะอาชีพอยู่ในระดับดีมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีทักษะอาชีพอยู่ในระดับดี
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีทักษะอาชีพอยู่ในระดับพอใช้
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีทักษะอาชีพอยู่ในระดับปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ปีการศึกษา 2562 แบ่งเป็น ครูผู้สอน จำนวน 10 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 158 คน จำนวน 177 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 10 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 127 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมจำนวน 144 คน

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

4. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน

2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3) นำข้อมูลจากการศึกษา มาสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริฯ “ครัวโรงเรียน สู่ครัวบ้าน” เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าแกบ่อหิน โดยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 สำหรับครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ฉบับที่ 2 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน

4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้จะต้องมีค่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความสอดคล้อง สามารถนำไปใช้ได้ ผลพบว่า ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่าแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่สร้างขึ้น มีความสอดคล้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ (ภาคผนวก ค หน้า 161-164)

5) นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ไปทดลองสอบถามครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 10 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 10 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจ

6) นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 99-100) ปรากฏว่า

แบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่าความเชื่อมั่น ฉบับที่ 1 เท่ากับ 0.83 และฉบับที่ 2 เท่ากับ 0.81 (ภาคผนวก ง หน้า 168-169)

7) จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 196)

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 123)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 122)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยใช้สูตร (มาเรียม นิลพันธุ์. 2558 : 177)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 99-100)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม